

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Пътят след Париж“**(становище по собствена инициатива)**

(2016/C 487/04)

Докладчик: **Tellervo KYLÄ-HARAKKA-RUONALA**

Решение на Пленарната асамблея	26.4.2016 г.
Правно основание	член 29, параграф 2 от Правилника за дейността становище по собствена инициатива
Компетентна секция	„Земеделие, развитие на селските райони, околна среда“
Приемане от секцията	5.9.2016 г.
Приемане на пленарна сесия	21.9.2016 г.
Пленарна сесия №	519
Резултат от гласуването	129/0/0
(„за“/„против“/„въздържал се“)	

1. Заключение и препоръки

1.1. Парижкото споразумение е дългоочакван глобален ангажимент за смекчаване на последиците от изменението на климата. Сега задачата е да се осигури ратифицирането на споразумението, неговото изпълнение и доразвиване. В настоящото становище ЕИСК излага позицията си относно основните подходи по дългия път към постигането на свят, неутрален по отношение на въглеродните емисии, за какъвто се призовава в споразумението.

1.2. Огромните глобални предизвикателства изискват съществена промяна в подхода на Европейския съюз. Вместо да се съсредоточава само върху собствените си емисии на парникови газове, ЕС следва да обмисли как да допринесе за постигането на най-големи ползи за климата от глобална гледна точка. Поради това ЕИСК призовава Европейската комисия да разработи дългосрочна стратегия за начина, по който да се постигне максимално увеличаване на „положителния отпечатък върху въглеродните емисии“⁽¹⁾ на ЕС в световен план.

1.3. Също така ЕС следва да си постави амбициозни цели в опитите за намиране на благоприятни решения по отношение на икономическите, социалните и екологичните аспекти. Ето защо ЕИСК настоятелно призовава Комисията да изготви стратегията в областта на климата по начин, който спомага за укрепване на икономиката на ЕС и за повишаване на благоденствието на неговите граждани, като същевременно смекчавя последиците от изменението на климата.

1.4. От съществено значение за постигане на значимо въздействие върху климата и избягване на изместването на въглеродни емисии, инвестиции и работни места е поемането на ангажимент в глобален план. ЕИСК призовава Комисията да продължи да провежда активна дипломатия в областта на климата с цел подобряване на широкото прилагане на споразумението и насърчаване на водещите икономики да поемат ангажименти, в сходна степен амбициозни, като тези на ЕС. Освен това ЕИСК призовава Комисията да включи съображенията, свързани с климата, във всички области на външната политика, особено в областта на търговията и инвестициите и сътрудничеството за развитие.

1.5. По отношение на практическите мерки, ЕС може да допринесе най-успешно за борбата срещу изменението на климата чрез износ на технологии и решения за намаляване на емисиите и увеличаване на поглътителите на въглерод и чрез производството на продукти за световния пазар с по-ниски емисии от тези на неговите конкуренти. Затова ЕИСК призовава за силен тласък на иновациите — от научните изследвания до пускането на пазара, така че ЕС да заеме челно място по отношение на решенията в областта на климата в световен мащаб. Следва да се обърне специално внимание на потенциала на МСП.

⁽¹⁾ „Положителният отпечатък“ (handprint) отчита положителното въздействие върху околната среда или обществото, докато „отрицателният отпечатък“ (footprint) измерва отрицателното въздействие, например по отношение на емисиите. (Norgis, 2015 г.). Съответно „положителният отпечатък върху въглеродните емисии“ отчита положителното въздействие от намаляването на емисиите и увеличаването на поглътителите върху климата. Положителният отпечатък на ЕС върху въглеродните емисии е сборът на положителните въздействия на ЕС навсякъде по света.

1.6. По отношение на вътрешното измерение на политиката в областта на климата ЕС следва да се стреми да се превърне в климатичен съюз, ориентиран към действия, ефективен и последователен в предприеманите вътрешни мерки. Сега всички усилия трябва да се съсредоточат върху изпълнението на взетите досега решения, за което носят отговорност Комисията и държавите членки.

1.7. Освен това ЕИСК призовава Комисията да изгради дългосрочната стратегия въз основа на интегриран подход. Бъдещите действия следва да бъдат разработени като част от свързаните „съюзи“ на единния пазар, по-специално тези в областта на енергетиката, транспорта, цифровизацията, промишлеността, селското стопанство, капиталите и иновациите. Специално внимание следва да се обърне и на предизвикателствата, свързани с устойчивите продоволствени системи и ролята на въглеродните поглътители.

1.8. При изпълнението на целите на Споразумението от Париж следва да се използват в максимална степен пазарните механизми. Ефективен и неутрален начин за присъединяване на всички пазарни участници би било установяването на световна система за ценообразуване на въглеродните емисии. ЕИСК насърчава Комисията активно да проучи различни пътища и стъпки и да установи диалог с други държави за преминаването към световна система на ценообразуване за въглеродните емисии.

1.9. Пътят след Париж към постигане на въглеродно неутрална икономика е изпълнен с изключително големи предизвикателства. За контролирано и справедливо управление на прехода и за подпомагане на предприятията и гражданите да се приспособят към промените и да разработят нови решения и умения, трябва да се въведат подходящи мерки за приспособяване като част от стратегията в областта на климата.

1.10. Именно партньорите от гражданското общество, чрез своите действия по места, ще осъществят прехода към неутрална по отношение на въглеродните емисии икономика, а ролята на политиците е да им осигурят благоприятна среда и финансиране, включително за повишаване на осведомеността относно всички налични възможности за финансиране. Трябва да се разработи подход за многостепенно управление, за да се улеснят действията на гражданското общество в областта на климата и да се премахнат пречките пред тях. ЕИСК очаква да бъде включен пълноценно в разработването на тази инфраструктура с участието на множество заинтересовани страни, както и в изготвянето на дългосрочната стратегия на ЕС в областта на климата.

2. ЕС като силен глобален фактор в областта на климата

2.1. Резултатът от Конференцията по въпросите на климата в Париж (21-вата сесия на Конференцията на страните по РКООНИК) е глобално споразумение за насочване на света по пътя към задържане на глобалното затопляне под 2 °C и полагане на усилия за допълнително ограничаване на повишението на температурите до не повече от 1,5 °C в сравнение с нивата преди началото на индустриализацията. Това ще изисква огромно намаляване на емисиите в световен мащаб и налага радикална промяна в обществата.

2.2. Предстоящите глобални предизвикателства налагат радикална промяна на подхода на ЕС към смекчаването на последиците от изменението на климата. От решаващо значение е ЕС да положи значителни усилия за оказване на ефикасно въздействие в световен мащаб. Затова ЕС следва да се стреми да увеличи своя „положителен отпечатък върху въглеродните емисии“, а не просто да намали своя „въглероден отпечатък“.

2.3. Поемането на ангажимент в световен план е от основно значение за решаването на проблема, свързан с климата, и за избягване на изместването на въглеродни емисии, инвестиции и работни места. ЕС се изявя като лидер както преди, така и по време на конференцията в Париж, и следва да продължи да работи в този дух за предстоящите сесии на Конференцията на страните по Споразумението. В своята **дипломация в областта на климата** ЕС следва да се съсредоточи върху държавите с най-големи емисии на парникови газове, но също и върху своите най-силни конкуренти и най-перспективни партньори от икономическа гледна точка. Следователно дипломатията в областта на климата и икономическата дипломатия следва да вървят ръка за ръка.

2.4. Най-големи емисии имат Китай, Съединените щати и ЕС, като на тях се падат съответно над 25 %, около 15 % и около 10 % от световните емисии. Предвижда се до 2030 г. делът на ЕС да намалее до около 5 %. Затова, за да окаже максимално влияние върху смекчаването на последиците от изменението на климата, ЕС трябва да положи всички усилия да насърчи другите страни по споразумението да бъдат по-амбициозни.

2.5. От практическа гледна точка ЕС може да допринесе най-успешно за смекчаване на последиците от глобалното изменение на климата, като изнася **нисковъглеродни решения** и като произвежда продукти за световния пазар с по-ниски емисии от тези своите конкуренти.

2.6. Наред със САЩ и Китай, други бързо развиващи се държави също се превърнаха във важни доставчици на нисковъглеродни технологии. През последните 5 години ЕС отбеляза реален спад по отношение на износа и на вътрешния пазар в определени сектори и загуби технологичното си лидерство в световен план, което имаше някога. Комисията „Юнкер“ заяви намерението си да превърне ЕС в световен лидер в областта на енергията от възобновяеми източници, но понастоящем тази цел изглежда твърде отдалечена.

2.7. Следователно е спешно необходим нов допълнителен тласък, който отново да постави ЕС на челно място в областта на решенията за смекчаване на последиците от изменението на климата. Глобалните възможности обхващат широк спектър от технологии, продукти, услуги и експертен опит, както и общи модели на производство и потребление. Износът на ноу-хау по отношение на въглеродните поглътители, като например устойчивото управление на горите и залесяването, също следва да се разглежда като възможност за оказване на въздействие в световен мащаб.

2.8. ЕИСК приветства факта, че Комисията се присъедини към инициативата „Мисия за иновации“ на водещите световни икономики, които поеха ангажимент да удвоят финансирането на научни изследвания и развитие на чиста енергия през следващите пет години.

2.9. Ефикасната **търговска и инвестиционна политика** е съществен инструмент за постигане на нисковъглеродни решения и насърчаване на напредъка към неутрална от гледна точка на въглеродните емисии икономика в глобален мащаб. С цел да се гарантира постигането на положителен резултат, въпросите, свързани с климата, трябва да се превърнат в неразделна част от преговорите по споразуменията за търговия и инвестиции. Целта би трябвало да бъде да се премахнат пречките пред търговията с екологосъобразни продукти, технологии и решения. В тази връзка значителна роля би трябвало да играе Споразумението за екологосъобразните стоки. Необходими са и съвместни решения, за да се избегне нарушаването на търговията, причинено от различията в политиките и изискванията в областта на климата в отделните региони.

2.10. Що се отнася до **политиката за развитие**, на 21-ата сесия на Конференцията на страните по РКООНИК срокът за постигането на настоящата цел от 100 млрд. щатски долара годишно, обещани от развитите страни за финансиране на мерки в областта на климата, беше удължен до 2025 г. и беше отправен призив за практическа пътна карта за начина на постигане на тази цел. Отделни страни също поеха финансови ангажименти. Важно е обещанията да бъдат спазени и средствата да бъдат използвани по икономически, екологичен и социално отговорен начин. Необходими са кампании за повишаване на осведомеността относно достъпа до финансиране за участниците от гражданското общество, особено в развиващите се страни, както беше предложено от ЕИСК във връзка със стратегията „ЕС—Африка“.

2.11. Технологичното сътрудничество също ще играе роля в политиката за развитие. Във връзка с това трябва да бъдат защитени по подходящ начин правата върху интелектуална собственост (ПИС), тъй като те са от решаващо значение за иновациите. Важно е също така да се гарантира, че предоставяните решения отразяват условията в развиващите се страни и — в духа на партньорство — им помагат да постигат растеж с ниски нива на въглеродни емисии, без да се възпрепятства тяхното развитие. Освен това е необходимо да се изгради капацитет, за да се окаже съдействие на развиващите се държави по отношение на смекчаването на изменението на климата и приспособяването към него.

2.12. По правило свързаните с климата съображения следва да бъдат включвани във всички външни политики на ЕС, с цел засилване на изпълнението на Парижкото споразумение в световен мащаб.

3. Към по-ефикасен климатичен съюз

3.1. За да осигури солидна основа за превръщането си в силен глобален фактор, ЕС следва да се стреми да изгради климатичен съюз, който да е напълно ефикасен, последователен и надежден по отношение на предприеманите вътрешни мерки. Това трябва да бъде преди всичко съюз на действието. Сега всички усилия трябва да се съсредоточат върху изпълнението на взетите досега решения, за което роля имат както Комисията, така и държавите членки.

3.2. Тъй като смекчаването на последиците от изменението на климата засяга всички сектори на икономиката, климатичният съюз трябва да се основава на интегриран подход. Ето защо по-нататъшните мерки в областта на климата следва да бъдат разработени като част от свързаните „съюзи“, като например енергийния съюз, единното европейско транспортно пространство, единния пазар на стоки и услуги, цифровия единен пазар, европейската промишлена политика, общата селскостопанска политика, съюза на капиталовите пазари и съюза за иновации. Трябва да се открие и оптималният подход за обвързване на политиката на ЕС в областта на климата и прилагането на национално равнище.

3.3. ЕС следва да изпълнява ангажиментите си по отношение на климата по начин, който укрепва неговата икономика и повишава благоденствието на неговите граждани. Не трябва да се приема, че политиката в областта на климата просто балансира икономическите, социалните и екологичните фактори, а трябва да се положат усилия за намирането на благоприятни за всички решения. За тази цел е необходимо да се работи за стимулиране на растежа с ниски нива на въглеродните емисии, като се използват пълноценно възможностите, предоставяни, например от цифровизацията, чистите технологии, биоикономиката и кръговата икономика.

3.4. Необходими са значителни **инвестиции** в производства с ниски нива на въглеродни емисии както в световен план, така и в рамките на ЕС. Аспектите, свързани с климата, трябва да бъдат вземани предвид в критериите за финансиране на публични инвестиционни програми, включително при използването на средства на ЕС. Публично-частното сътрудничество, както и ролята на Европейския фонд за стратегически инвестиции и на Европейската инвестиционна банка са от първостепенно значение. ЕИСК приветства стартирането на Европейския портал за инвестиционни проекти и на Европейския консултантски център по инвестиционни въпроси и подчертава, че праговете за проектите не трябва да изключват по-малките проекти.

3.5. Що се отнася до частния сектор, необходимите предпоставки за нисковъглеродните инвестиции са като тези за всички останали инвестиции. Наличието на насърчителна, конкурентна и стабилна икономическа среда е от съществено значение, за да могат да се използват пълноценно възможностите и икономическият потенциал, предоставяни от смекчаването на последиците от изменението на климата. е.

3.6. За да се превърне в световен лидер в технологиите и решенията в областта на климата, ЕС трябва да инвестира в благоприятна среда за **иновациите**, обхващащи научни изследвания, развойна дейност, пилотни проекти, демонстрационни проекти и накрая — навлизане на пазара и разрастване в международен план. Особено внимание следва да се обърне на потенциала за иновации и навлизането на МСП на международния пазар. За тази цел е необходимо да се гарантира, че достъпът до финансиране не представлява пречка пред МСП.

3.7. Тъй като повечето емисии на парникови газове са свързани с производството на енергия, именно **енергетиката** е в центъра на прехода. Сред ключовите мерки в това отношение са замяната на изкопаемите горива с нисковъглеродни енергийни източници и повишаването на енергийната ефективност във всички сектори и дейности. Нарастващата електрификация на обществото, съпроводена от замяна на изкопаемите горива, може да допринесе значително за намаляването на емисиите. Разработването на решения за съхранението на електроенергия представлява едно от основните предизвикателства и възможности.

3.8. По отношение на декарбонизацията на **транспорта**, по-специално на автомобилния транспорт, трябва да се въведат широка гама от мерки. Роля в прехода играят електроенергията и алтернативните енергийни източници, усъвършенстваните биогорива, повишаването на енергийната ефективност на превозните средства и логистиката, по-широкото използване на видове транспорт с ниски въглеродни емисии, интермодалността и общественият транспорт, както и управлението на земеползването. Що се отнася до корабоплаването и въздухоплаването, ЕИСК призовава за амбициозни глобални резултати в рамките на Международната морска организация и Международната организация за гражданско въздухоплаване.

3.9. Постигането на успех по отношение на декарбонизацията налага също така да бъдат разработени **продукти и методи на производство**. Най-големи възможности разкриват създаването на новаторски бизнес модели и разработването на нови нисковъглеродни продукти с основен акцент върху предоставяните от тях услуги и функции. Следва да се използва потенциалът на всички сектори и участници, а лицата, определящи политиката, не трябва да залагат само на „евентуални печеливши“, например като подкрепят определени сектори, технологии или продукти.

3.10. **Селското и горското стопанство** са свързани с изменението на климата по няколко начина. Освен, че намалява емисиите, улавянето на въглероден диоксид играе важна роля в смекчаването на последиците от изменението на климата. Това подчертава значението на устойчивото използване на горските ресурси и правилното управление на почвите. От друга страна, селското и горското стопанство са изправени пред значителни предизвикателства по отношение на приспособяването към изменението на климата. Затова е необходима интензивна научноизследователска и развойна дейност във връзка с устойчивостта и адаптирането, както и с ролята на почвата като поглъtitел на въглерод.

3.11. Връзката между изменението на климата и продоволствената сигурност е от жизненоважно значение в контекста на бързото нарастване на населението. За да се отговори на големите предизвикателства, свързани с продоволствената сигурност и смекчаването на изменението на климата, са необходими по-устойчиви продоволствени системи, като същевременно се предотврати изместване на въглеродни емисии и на работни места.

3.12. **Цифровизацията** допринася за декарбонизацията на обществото във всички сектори. Автоматизацията, роботиката и интернет на нещата допринасят за повишаването на ефективността на промишлените процеси и логистиката. Интелигентните енергийни мрежи, интелигентна мобилност, интелигентните сгради и интелигентните общности включват гражданите в процеса на декарбонизация и дават възможност на потребителите да се превърнат в „произвеждащи потребители“, а цифровите платформи позволяват споделяне на продукти и услуги.

3.13. Като цяло, гражданите имат съществена роля в процеса на преход към неутрална по отношение на емисиите на въглерод икономика. По-устойчиви модели на **потребление** и промени в начина на живот, например по отношение на режима на хранене, пазаруването, мобилността и развлеченията, могат да доведат до забележителни резултати. Повишаването на осведомеността, информацията за продуктите и образованието са инструменти, които могат да бъдат използвани, за да се помогне на гражданите да правят информиран избор.

3.14. През последните няколко години в горепосочените ключови области ЕИСК изготви редица становища относно конкретни мерки за преминаване към неутрално от гледна точка на въглеродните емисии бъдеще ⁽²⁾.

3.15. Преходът към неутрална по отношение на въглеродните емисии икономика неизбежно означава, че ще има победители и губещи. Поради това е наложително преходът да се управлява по справедлив и контролиран начин. Необходими са подходящи мерки, които да помогнат на предприятията и гражданите **да се приспособят** към новите условия. Основните заплахи, които трябва да бъдат преодолени, са нарастващите разходи и недостигът на умения. В това отношение подходящ вариант е целевата финансова помощ въз основа на установяването на най-уязвимите сектори и групи от хора. Усилията обаче следва да се съсредоточат най-вече върху търсенето на нови решения и развиването на умения.

4. Пълноценно използване на механизмите за ценообразуване

4.1. Пазарните механизми следва да се използват във възможно най-голяма степен при прилагането на мерки за постигане на целите, определени от вземащите политически решения в рамките на Споразумението от Париж. За да се даде тласък на действията в областта на климата по неутрален и ефективен начин, е важно да има стремеж към установяване на глобално ценообразуване за емисиите на парникови газове. Следователно, за да може системата на ценообразуване да работи правилно, следва да бъдат премахнати противоречивите или припокриващи се енергийни субсидии.

4.2. В няколко държави и региони вече се използват различни видове системи за ценообразуване за въглеродните емисии, предимно данъчно облагане на въглеродните емисии, тавани за квотите за емисии и схеми за търговия на квоти за емисии. В процес на разглеждане са и мерки за свързване на различните системи.

4.3. Що се отнася до схемата на ЕС за търговия с емисии, цените на квотите за емисии остават изненадващо ниски, тъй като предлагането на квоти очевидно превишава търсенето, а припокриващите се субсидии се отразяват на пазара. Таванът на емисиите гарантира изпълнението на целта за намаляване на емисиите, но системата не предоставя стимул за инвестиране в енергия с ниски въглеродни емисии. Това изисква увеличаване на цената на въглеродните емисии, като същевременно се гарантира, че се предприемат мерки за предотвратяване на изместването на въглеродни емисии.

4.4. Добре функционираща и справедлива глобална система на ценообразуване за въглеродните емисии ще създаде равнопоставени условия за предприятията, изнасящи на световните пазари и по този начин ще намали риска от изместване на инвестиции и работни места. Освен това тя ще премахне конкурентното предимство на внасяните стоки, които са по-евтини в резултат на по-ниски изисквания по отношение на климата. От друга страна, тя ще насочи финансови потоци към развиващите се страни. Затова би трябвало да се положат решителни усилия за създаване на подходящ режим в световен мащаб. Комитетът припомня, че той се обяви в полза на механизъм за „корекция на въглерода на границата“, който да се използва като временно решение, докато заработи подобен глобален механизъм ⁽³⁾. Специално внимание следва да се обърне обаче на предизвикателствата и рисковете от такива механизми.

⁽²⁾ Вж. например становища на ЕИСК: относно „Въздействието на заключенията на 21-вата конференция на страните по РКООНИК върху европейската транспортна политика“ (ОВ С 303, 19.8.2016 г., стр. 10); относно „Състояние на енергийния съюз 2015 година“ (ОВ С 264, 20.7.2016 г., стр. 117); относно „Пакета за кръговата икономика“ (ОВ С 264, 20.7.2016 г., стр. 98); относно „Интегриран стратегически план за енергийните технологии (план SET)“ (ОВ С 133, 14.4.2016 г., стр. 25); относно „Новата структура на енергийния пазар“ (ОВ С 82, 3.3.2016 г., стр. 13); относно „Нормативна рамка за етикетиране на енергийната ефективност“ (ОВ С 82, 3.3.2016 г., стр. 6); относно „Предоставяне на нов търговски механизъм за потребителите на енергия“ (ОВ С 82, 3.3.2016 г., стр. 22); относно „Преразглеждане на системата на ЕС за търговия с квоти на емисии“ (ОВ С 71, 24.2.2016 г., стр. 57); относно „Парижкият протокол“ (ОВ С 383, 17.11.2015 г., стр. 74); относно „Въздействието на политиките на ЕС в областта на климата и енергетиката върху развитието на селското и горското стопанство“ (ОВ С 291, 4.9.2015 г., стр. 1); относно „Рамка за политиките в областта на климата и енергетиката през периода 2020—2030 г.“ (ОВ С 424, 26.11.2014 г., стр. 39); относно „Пазарни инструменти за икономика с ниски въглеродни емисии в ЕС“ (ОВ С 226, 16.7.2014 г., стр. 1).

⁽³⁾ Вж. становище „Пазарни инструменти — икономика с ниски въглеродни емисии в ЕС“, параграфи 3.5.1 и 3.5.2 (ОВ С 226, 16.7.2014 г., стр. 1).

4.5. За да се проучат условията за подходяща система за ценообразуване и последиците от нея, следва да бъдат внимателно преценени различните варианти. Следва да се проучат най-малкото следните пътища и мерки:

- свързване на съществуващите в различни региони регионални системи за ценообразуване и търговия с емисии;
- създаване на секторни международни схеми за търговия с емисии за секторите, за които това е най-подходящо.

ЕИСК призовава Комисията активно да проучва различни пътища и мерки, да споделя своя опит и да си сътрудничи с други държави за постигането на глобална система за ценообразуване на въглеродните емисии.

5. Множеството роли на гражданското общество

5.1. Гражданското общество играе важна роля на световно, европейско, национално и местно равнище в прехода към свят, неутрален по отношение на въглеродните емисии. Предприятията, работниците, потребителите и гражданите са тези, които осъществяват промяната на практика чрез собствените си действия по места, а политиците следва да им осигуряват благоприятна и насърчаваща работна среда.

5.2. На пазарите се наблюдава значителен напредък: все по-голям брой частни и институционални инвеститори вземат предвид „въглеродния риск“, свързан с техните инвестиционни цели, и бяха създадени частни капиталови фондове, свързани с климата. Много дружества обновяват и развиват своите дейности и гами от продукти, за да отговорят на изискванията на потребителите и акционерите, които проявяват отговорно отношение към въпросите, свързани с климата. Понастоящем между отделни сектори и между големите предприятия и МСП се изграждат нови бизнес екосистеми.

5.3. По време на 21-вата сесия на Конференцията на страните по РКООНИК в голяма част от дейностите беше изтъкната ролята на поднационалните власти, на частния сектор и на други участници от гражданското общество за постигането на целите в областта на климата и за стимулирането на нови партньорства. Програмата за глобални действия в областта на климата трябва да запази импулса и да насърчи в още по-голяма степен този вид дейност.

5.4. Както предложи ЕИСК⁽⁴⁾, следва да се изгради коалиция между политиците, администрацията и гражданското общество, за да се стимулира и повиши осведомеността по отношение на действията на недржавните участници в областта на климата на различни равнища, да се осигури форум за структуриран диалог и да се премахнат пречките, които препятстват тези действия. ЕИСК очаква да бъде включен пълноценно в изграждането на този вид съгласувана инфраструктура с участието на множество заинтересовани страни.

5.5. Що се отнася до участието на гражданското общество в други региони, по-специално Групата на държавите от Африка, Карибския и Тихоокеанския басейн (АКТБ)⁽⁵⁾ и Средиземноморието, проблемът с климата, в съчетание с предизвикателството, което представлява продоволствената сигурност, е основен приоритет в дневния ред на ЕИСК.

5.6. Освен това ЕИСК изразява желание да си сътрудничи с Комисията при изготвянето на дългосрочната стратегия на ЕС за климата относно начините за доближаване към свят, неутрален по отношение на въглеродните емисии.

Брюксел, 21 септември 2016 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Georges DASSIS

⁽⁴⁾ Становище относно „Коалиция за изпълнение на ангажиментите, свързани със Споразумението от Париж“, прието на 14 юли 2016 г. (ОВ С 389, 21.10.2016, стр. 20).

⁽⁵⁾ Вж. Резолюция на мрежата „ЕС—Африка“ на заинтересованите страни от икономическата и социалната сфера, Найроби, юли 2016 г.